

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 00104-176/2018/6

Datum: 12. 4. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi z ovrednotenjem finančnih posledic zakonov in podzakonskih predpisov na občinske proračune

Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) podaja odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Državnega zbora Republike Slovenije Jožeta Tanka v zvezi z ovrednotenjem finančnih posledic zakonov in podzakonskih predpisov na občinske proračune.

Vprašanja se glasijo :

1. Kateri zakoni in podzakonski predpisi, ki so prinesli nove oziroma višje finančne posledice za občinske proračune so bili sprejeti v mandatu aktualne vlade in kateri so še v fazi sprejemanja?
2. Kolikšne finančne posledice so ti zakoni in podzakonski predpisi pomenili za občinske proračune (prosim za podatek o finančnih posledicah po posameznih pravnih aktih in skupaj)?
3. So bile finančne posledice za občinske proračune, ki so jih prinesli zakoni in podzakonski predpisi sprejeti v mandatu aktualne vlade upoštevane pri določitvi povprečnine? Če, da v kolikšnem delu (v absolutnem in relativnem zneseku) se je zvišala povprečnina zaradi sprejetja novih zakonov in podzakonskih predpisov v mandatu aktualne vlade, ki so prinesli finančne posledice za občinske proračune?

Poslansko vprašanje se nanaša na ovrednotenje finančnih posledic zakonov in podzakonskih predpisov, ki urejajo področja obveznih nalog občin in vplivajo na odhodke občinskih proračunov. Sistem financiranja občin ureja Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO in 71/17) (v nadaljevanju: ZFO-1). Zakon v 11. členu določa naloge, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine in jih morajo občine opravljati na podlagi zakonov, in v obsegu, določenim z zakoni. Z Zakonom o spremembah Zakona o financiranju občin, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije decembra 2017 in je objavljen v Uradnem listu RS, št. 71/77, pa je bil bolj natančno določen postopek izračuna povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog. Na podlagi 12. člena ZFO-1 je Vlada RS že sprejela Uredbo o metodologiji za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog (Uradni list RS, št. 19/2018), na podlagi katere se bodo vsako leto izračunavali povprečni stroški za financiranje nalog občin. Z novim 12. členom ZFO-1 je bil postopek določitve povprečnine ločen od postopka izračuna povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog.

Postopek za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog v tekočem letu, za naslednji dve proračunski leti, se začne z izračunom navedenih stroškov in ga pripravi Ministrstvo za finance ob upoštevanju:

- tekočih odhodkov in tekočih transferov za te naloge v preteklih štirih letih, ki jih občine sporočajo ministrstvu, pristojnemu za finance, na podlagi zakona oziroma predpisa, izdanega na njegovi podlagi,
- povečanega ali zmanjšane obsega ocenjenih tekočih odhodkov in transferov za tekoče leto zaradi učinkov novih in spremenjenih predpisov, sprejetih v prejšnjem in tekočem letu, ki jih ugotovi ministrstvo, pristojno za področje občinskih nalog iz 11. člena ZFO-1 in
- zmanjšanja tekočih odhodkov in transferov za sredstva sofinanciranja teh nalog iz

državnega proračuna in od uporabnikov javnih storitev ter zmanjšanja za obvezne dajatve, določen v področnih predpisih za naloge iz 11. člena ZFO-1 v prejšnjih štirih letih.

Na podlagi ZFO-1 namreč Ministrstvo za finance ugotovi obseg sredstev, ki so jih občine namenile za izvajanje obveznih nalog določenih s področnimi zakoni, ta obseg pa se zmanjša za sredstva sofinanciranja obveznih nalog. Poleg tega pa se obseg sredstev lahko poveča ali zmanjša zaradi finančnih učinkov novih in spremenjenih predpisov, sprejetih v prejšnjem in tekočem letu, ki jih ugotovi ministrstvo, pristojno za področje občinskih nalog. Postopek ugotavljanja finančnih učinkov novih in spremenjenih predpisov, sprejetih v prejšnjem in tekočem letu, vodi Ministrstvo za finance vsako leto pred začetkom pogajanj z združenji občin za določitev višine povprečnine.

Na podlagi tretjega odstavka 12. člena Ministrstvo za finance, izračuna povprečne stroške za financiranje občinskih nalog za naslednji dve proračunski leti in jih z obrazložitvami pošlje reprezentativnim združenjem občin najpozneje do 1. julija tekočega leta. To so podatki, ki jih v svojem vprašanju zahteva poslanec. Vlada ugotavlja, da bodo zahtevani podatki dostopni v zakonskem roku, to je do 1. julija 2018.

Vlada se zaveda problematike morebitnega zviševanja stroškov za delovanje občin. Na navedeno se je že odzval Generalni sekretariat Vlade RS, ki je opozoril ministrstva, da morajo biti v postopku priprave predpisov ter ocenjevanju predlogov predpisov drugih predlagateljev čim bolj pozorni tudi na vidik popolne in pregledne presoje ter opredelitve finančnih posledic za občine, v gradivih poslanih v vladno obravnavo (dopis ministrstvom z dne 28. 2. 2018).

Že predhodno pa je Generalni sekretar Vlade RS maja 2016 na pobudo Ministrstva za javno upravo izdal navodila za izvajanje Poslovnika Vlade Republike Slovenije, s katerim je zahtevana obvezna predstavitev sodelovanja z združenji občin pri pripravi predpisa, kar pomeni, da je vključitev združenj občin v postopek priprave predpisov izrecno določena. Zakon o lokalni samoupravi namreč v drugem odstavku 94. člena določa, da mora vlada pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje občin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenj občin. Predlog MJU za dopolnitev navodila je temeljil na dejstvu, da so občine avtonomna veja javne oblasti, ne pa druga javnost, v katero vštevamo nevladne organizacije, poklicna in strokovna ali stanovska združenja in druge organizacije in posameznike. Spremenjeno navodilo za izvajanje poslovnika vlade pomeni udejanjanje določb Zakona o lokalni samoupravi.

Prav tako je Ministrstvo za javno upravo seznanilo ministrstva z ugotovitvami Računskega sodišča Republike Slovenije, ki jih je navedlo v reviziji učinkovitosti poslovanja Vlade Republike Slovenije, ministrstva pristojnega za lokalno samoupravo in Ministrstva za finance pri financiranju primerne porabe občin v letih 2014 in 2015 (dopis ministrstvom z dne 2. 3. 2018).

Ministrstvo za javno upravo tudi redno spremlja predloge predpisov in po potrebi opozarja na finančne in izvedbene posledice za občine. Glede na navedeno ugotavljamo, da je bil na področju izvajanja financiranja občin oziroma izvajanja zakonov dosežen napredek.